

ARMÁDNÍ GENERÁL JAN SYROVÝ A JEDEN VELKÝ ČESKÝ OSUD

PŘEDSTAVUJEME VŮBEC PRVNÍ UCELENOU BIOGRAFII SLAVNÉHO TŘEBÍČSKÉHO RODÁKA

Muzeum Vysočiny Třebíč – Zámek

Společná tisková zpráva Ústavu pro studium totalitních režimů a města Třebíče ze dne 29. 2. 2024

Dvě velké mezinárodní konference, desítky menších konferencí a seminářů, výstavy, ale především rozsáhlá publikační činnost. Tak by se v kostce dala shrnout programová nabídka Ústavu pro studium totalitních režimů (ÚSTR) na rok 2024. Řada prezentací nových knižních titulů proběhne také v krajských městech a mimopražských regionech, přičemž první letošní zastávkou je město Třebíč. Ve čtvrtek 29. února se v prostorách třebíčského zámku uskutečnila tisková konference, spojená s prezentací knihy trojice autorů: Radima Chrásta, Karla Straky a Jaroslava Rokoského, *Armádní generál Jan Syrový – Jeden velký český osud*. Tisková konference se konala za účasti Pavla Pacala, starosty Třebíče, Ladislava Kudrny, ředitele Ústavu pro studium totalitních režimů a generálova praprasynovce Jana Syrového.

Kniha je první ucelenou biografií, která objektivně zkoumá mimořádný životní příběh armádního generála, rodáka z Třebíče, Jana Syrového. Dokumentuje jeho cestu 1. světovou válkou v řadách československých legií v Rusku. V roce 1926 se stal prvním československým náčelníkem Hlavního štábu. Od roku 1933 působil jako generální inspektor branné moci. V září 1938 byl jmenován ministerským předsedou (o tento post nikterak neusiloval), ale podvolil se rozhodnutí prezidenta Edvarda Beneše a politické elity. Po Mnichovu vedl oslabené Československo. 15. březen 1939 jej zastihl ve funkci ministra národní obrany, ale okupaci prožil v ústraní. V květnu 1945 byl zatčen a skandalizován v médiích. Poválečný Národní soud ho odsoudil v dubnu 1947 k dvaceti letům těžkého žaláře za smyšlenou kolaboraci. Ve vězení prožil dlouhých patnáct let za údajnou zradu a kolaboraci. Ve „zlatých“ šedesátých letech živořil, aby na počátku normalizace umíral s cejchem zrádce národa.

„Třebíčský rodák Jan Syrový, legionář, který věrně sloužil masarykovskému Československu, byl v kritických okamžicích povolán do čela státu, za což trpce zaplatil po válce. Málokomu v českých novodobých dějinách se stala taková křivda jako právě generálu Syrovému. Je smutné, že se nám to podařilo napravit až po více než třiceti letech po listopadu 1989,“ řekl hned na začátku tiskové konference **Jaroslav Rokoský, jeden z trojice autorů (ÚSTR)**.

„Jsem velmi rád, že jméno generála Jana Syrového bylo před dvěma lety očištěno. Na zpolitizované a vykonstruované soudní procesy jsme tady v Třebíči citliví, i kvůli Babickému případu. Minulost by měla být prezentována bez příkras, pro poučení do budoucna,“ dodal **starosta Třebíče Pavel Pacal**.

„Nezřídka používám podobenství tlustých čar v souvislosti s historií naší země. Ne, skutečně nevěřím, že za minulostí lze udělat jen tak' tlustou čáru a dělat ji nehodlám, neboť posláním naší paměťové instituce je připomínat a vzdělávat,“ konstatoval **ředitel Ústavu pro studium totalitních režimů Ladislav Kudrna**, který v rámci svého příspěvku připomněl, že dějiny jsou velkým příběhem, vyprávěním a je pouze na nás, jak jej předáme příštím generacím. Cílem této mimořádné publikace je podstatně přispět k celospolečenské a morální rehabilitaci Jana Syrového jenž se stal obětí jednoho z prvních zpolitizovaných soudních procesů v Československu.

Navazující debata se studenty se pak konala v prostorách Městské knihovny v Třebíči. Partnerem knižního setkání byla třebíčská limonáda ZON.

Sledujte nás dále na sociálních sítích:

 [Facebook](#)

 [Instagram](#)

 [X \(Twitter\)](#)

 [Youtube](#)

KONTAKT PRO NOVINÁŘE:

město Třebíč:

Irini Martakidisová, tisková mluvčí, +420 739 385 238, mluvci@trebic.cz

Ústav pro studium totalitních režimů:

Petra Jungwirthová, tisková mluvčí, +420 770 172 146, press@ustrcr.cz

MĚSTO TŘEBÍČ

Třebíč, město památek UNESCO, se nachází na západě Moravy, v jihovýchodním cípu kraje Vysočina. Třebíč se rozkládá na obou březích řeky Jihlavy. Počátky města jsou spjaty s významným benediktinským klášteřem, který byl založen moravskými knížaty již roku 1101. Díky bohaté historii mohou návštěvníci obdivovat mnoho cenných památek, z nichž ty nejvýznamnější jsou zapsány na prestižním seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO – bazilika sv. Prokopa, židovská čtvrť a židovský hřbitov. Třebíč je město s rozšířenou působností, do jehož působnosti spadá 93 obcí. Město má zhruba 35 tisíc obyvatel a včetně svých sedmi místních částí má rozlohu 58 km².

www.trebic.cz

ÚSTAV PRO STUDIUM TOTALITNÍCH REŽIMŮ (ÚSTR) je organizační složkou státu, do jehož činnosti lze zasahovat pouze na základě zákona. (Činnost a poslání ÚSTR jsou ukotveny Zákonem o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek 181/2007 Sb. ze dne 8. 6. 2007). Definuje se jako paměťová instituce zkoumající dobu nacistické okupace 1939–45 a dobu komunistické nadvlády 1948–1989. Poskytuje veřejnosti výsledky své činnosti, zejména zveřejňuje informace o době nesvobody, o období komunistické totalitní moci, o činech a osudech jednotlivců, vydává a šíří publikace, pořádá výstavy, semináře, odborné konference a diskuse. Spolupracuje s vědeckými, kulturními, vzdělávacími a dalšími institucemi za účelem výměny informací a zkušeností v odborných otázkách, stejně tak se zahraničními institucemi a osobami, které mají obdobné zaměření.

Podřízenou organizací ÚSTR je **Archiv bezpečnostních složek (ABS)**, který spravuje veškeré písemnosti všech bezpečnostních složek z doby nacismu i komunismu, tedy nejenom Státní bezpečnosti, ale i Veřejné bezpečnosti, civilní a vojenské rozvědky.

Ředitelem Ústavu pro studium totalitních režimů je od 1. 5. 2022 Ladislav Kudrna.

www.ustrcr.cz